

. محمدرضا پهلوی خطاب به راکفلر و هلمز، سفیر آمریکا

فعالانه از منافع آمریکا دفاع خواهیم کرد!

۳۱ اردیبهشت ۱۴۰۰ ساعت ۱۰:۳۰

در واقع وابستگی به آمریکا خصیصه بارز حکومت پهلوی بعد از کودتای ۲۸ مرداد تا پایان سلطنت پهلوی را تشکیل می داد. امری که اسدالله علم نیز به آن اشاره نموده است.

به گواه تاریخ محمدرضا پهلوی سلطنت از دست رفته خود را در جریان کودتای ۲۸ مرداد از امریکایی ها هدیه گرفت. فارغ از دلایل آمریکا برای ساقط نمودن حکومت مردمی دکتر مصدق، شاه ایران خود را مدیون آمریکا می دانست؛ از اینرو بعد از کودتا عملاً شاه به متحد استراتژیک آمریکا در منطقه تبدیل شد. در واقع وابستگی به آمریکا خصیصه بارز حکومت پهلوی بعد از کودتای ۲۸ مرداد تا پایان سلطنت پهلوی را تشکیل می داد. امری که اسدالله علم نیز به آن اشاره نموده است: «به عنوان یک هنگام شرفیابی راکفلر و هلمز، سفیر آمریکا، در حضور شاه بودم. شاه درباره دخالت شوروی و کوبا در آفریقا، که مصادف شده است با حمایت آمریکا از رژیم پرتوریا و نتیجتاً تضعیف نفوذ آمریکا در آفریقای سیاه، ابراز نگرانی کرد. به رغم ارتباط محکم ایران با آفریقای جنوبی، شاه توصیه کرد که واشینگتن برخورد انعطافپذیرتری را در پیش گیرد، و حمایت خود را از حقوق بشر اعلام و آپارتاید را محکوم کند. در ارتباط با افغانستان و پاکستان، شاه تأکید کرد که امپریالیسم شوروی خطر بزرگتری از ایدئولوژی کمونیسم است. از زمان تزارها، روسیه خواهان دستیابی به اقیانوس هند و آبهای گرم آن بوده است. همچنانکه شاه در بیانات علنی اش با صراحت اظهار کرده، ایران هیچگونه تهدیدی را نسبت به تمامیت ارضی پاکستان تحمل نخواهد کرد، هشدار می دهد که به هند هم که روابطش با ایران بهبود زیادی یافته، ابلاغ شده است. در عینحال به پاکستان توصیه کرده که از تحریک عمدی هند بپرهیزد. گفت: «این سیاست ما در قبال همسایگان شرقیمان است، حتی اگر منجر به رویارویی با روسها شود. لازم به گفتن نیست، آقای معاون ریاست جمهور، که در صورت تهدید مسکو به استفاده از سلاح های هسته ای علیه ما، شما به کمک ما خواهید آمد.»

راکفلر: «البته که می‌آئیم.» شاه گفت: «سیاست من صادقانه و رک و راست است و شیله و پیله ای هم در کار نیست. من به صراحت میگویم که مایلیم ایران نقشی را در اقیانوس هند بازی کند. اعتراضی هم به حضور آمریکا ندارم، در واقع فعالانه از منافع شما دفاع خواهیم کرد.»

منبع: اسدالله علم، یادداشتهای علم، ویرایش علینقی عالیخانی، تهران، کتابسرا، ۱۳۸۶، ج ۱، ص ۷۶۱

